

„Stajerc“ izhaja vsaki
pešek, datiran z dnovom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
4 krome, za Ogrsko
5 K 50 vin, za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 6 kron, za
Ameriko pa 8 kron,
za drugo inozemstvo se
računi naročnino z ozi-
rom na visokost poš-
tine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
slopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastoj, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (insetatov) je
za celo stran K 80 —
za 1/2 strani K 40 —
za 1/4 strani K 20 —
za 1/8 strani K 10 —
za 1/16 strani K 5 —
za 1/32 strani K 2-50
za 1/64 strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 46.

V Ptuju v nedeljo dne 20. decembra 1914.

XV. letnik.

Svetovna vojska.

V Galiciji in na Poljskem smo dosegli skupno z Nemci celo vrsto le-
pih zmag. Povsod se pomika ruska armada nazaj. — Rusi so izgu-
bili doslej 1,600.000 mož. — Na Srbskem zavzeli smo nove pozicije
in zapustili vsled tega začasno Belgrad. — Na Francoskem je obstre-
ljevanje Calaisa že pričelo. — Turki napredujejo proti Rusom kakor
tudi v Egiptu.

Ravno tako nevarni kakor brezštevilni naši
sovražniki so naši domovini tudi črnogledci v
lastnih vrstah. Ti hodijo okoli kakor megleni
strahovi, plašijo ljudstvo z vaako kretujo in
najdejo tudi v najlepših uspehih las dvoma. Ko
je bilo zadnjič, na dan krasne 66. letnice vlad-
danja našega oboževanega cesarja srbsko glavno
mesto Belgrad od naših vojakov zasedeno,
kimali so ti črnogledci s svojimi praznimi gla-
vami in pravili, da to nima mnogo pomena, da
je Srbija še bogve kako močna, da se nam ni
treba veseliti pred končno zmago itd. itd. Zdaj
je prišel res neki preobrat: iz vojaško-
strategičnih ozirov moralo je naše armadno
vodstvo potegniti desno svoje krilo nazaj. Go-
voril se, da so dobili Srbi nakrat 50.000 mož
ruske pomoči. Zato smo morali spremeniti svojo
fronto in valed tega smo tudi brez
časa Belgrad. To strategično odredbo ho-
čejo slavni črnogledci zopet spremeniti v av-
strijski poraz. Resnica pa je, da bode Bel-
grad prejel ali slej naš ter da bode
itak demoralizirana srbska ar-
mada z vsemi svojimi kralje-
morilskimi oficirji na kolenih
ležala pred poštenim našim vo-
jaštvom. Zato izpraznjenje Belgrada res
nima prav nobenega pomena in je le nekaka
epizoda postranske veljave.

Glavni boj in morda celo odločilni boj za
to grozovito svetovno vojno se bije na se-
veru proti ogromnim množicami rusko azijski-

skih družali. Tam gori je položaj v zadnjih dneh
in tednih v kljub velikanski premoči sovražnika
postal tako ugoden, da smemo Avstrijci kakor
tudi nemški zavezniki gojiti najboljše nade. Še
nikdar ni bila ruska armada v tako kritičnem
položaju kakor zdaj, ko prodiramo na eni strani
mi Avstro-Ogri, na drugi pa Nemci z nezadiv-
ljivo energijo. 31.000 ruskih vjetnikov smo na-
pravili v zadnjih dneh in kakor pravijo resna
zasebna poročila, izgubili so Rusi v tej svetovni
vojni že več kot en in pol milijona
vojakov. To je tako velikansko število, da
mora opešati celo najmočnejšo in največjo so-
vražniško armado. In že se čujejo iz Pariza ter
Londona glasovi, ki pravijo, da Rusija nima več
mного upanja na zmago, da pa so s tem tudi
pred neodpolnim porazom. Pri Varšavi
nekje bode padla prva pomembnej-
ša odločitev, nikdar pa v Belgra-
du...

Pa tudi v ostalem so boji nemško-avstrij-
sko-turških zaveznikov zmagoviti. Zadnja, sicer
še ne uradna poročila pravijo, da so Nemci pri-
čeli s svojimi težkimi topovi že najvznejše po-
morsko pristanišče Calais bombardirati. Ako
se jim posreči — in to je od nemške energije
smelo pričakovati — zavzeti Calais, potem je
ponosna Anglija v velikanski ne-
varnosti. Angleškim zahrbtnem se itak že
blačice tresejo; kajti prve nemške kroglje so
že padle na angleško ozemlje in nemški pod-
morski čolni se pojavljajo vedno zopet ob irako-
angleškem bregu. Prav pridno napreduje tudi

turška armada in sicer ravno tako ob ruski
meji, kjer je Ruse daleč nazaj prepodila, kakor
tudi v Egiptu, kjer je zasedla velevažni Suez-
kanal. Obenem se pričinja med ogromnimi mno-
žicami mohamedancev v Afriki in Aziji širiti
vest, da je turški kalifat proglasil „sveto vojno.“
Pojavljajo in pripravljajo se velikanske revolu-
cije, ki bodejo zlasti Angležem v Indiji in Fran-
cozom v severni Afriki hude preglavice delate.
Islam prihaja kakor maščevalna krvava furija...

Nikdar, odkar je zapričela ta grozovita sve-
tovna vojna, nismo še bili v tako ugodnem po-
ložaju kakor sedaj. Tudi v diplomatskem oziru.
Vojni hujšaki v Italiji ostajajo vedno bolj v
manjšini in trezno mišljenje sedanje italijanske
vlade bode končno tudi pripomoglo do kmalu-
šnega zmagovitega konca vojne. Bulgarija in
Rumunska se doslej tudi nista dali speljati na
led sladkih rusko-angleških obljub. Bati se nam
torej ni novih sovražnikov. Zato pa je treba,
da premagamo sovražnika v lastnih naših vrstah,
— skeptičnega črnogledca, ki nam hoče zastru-
piti našo samozavest in naše zaupanje v za-
nealjšivo smago.

Mi bode mo zmagali, ker hočemo in
ker moramo zmagati!

Vojni položaj na severu in jugu.

Vojaški sotrudnik graške „Tagespost“ piše
z dne 15. decembra:

Naše armadno vodstvo doseglo je krasni
uspeh na zahodnem Gališkem. Svoj čas v pro-

Straschill'ova grančica iz zelenjave je naravno izvleček (ekstrakt) najfinjših

zdravilnih zelenjav

in najbolj uspešnih korenin. **Straschill'ova grančica iz zelenjav** vsled tega priznana najboljši žilodelec okrepljujoči prebavni liker. 444

stora Krakova-Dukla-pas vsiljeni dve ruski armadi, katerih moč se ceni na 300.000 mož, so v polnem nazadovanju v severno-vzhodni in severni smeri.

Naša ofenziva obstala je iz napada na dve fronti. Najprej se je proti zahodu obrnjeno rusko fronto med Wieliczko in Dobczyce od juga proti zahodu sem prišlo. Odločitev je padla v bitki pri Limanovi. Rusi so vsilili tukaj v linijo Niepolomice-Rajbrot. Medtem je bila armada generala Boroevica po premaganju v Karpatih vsiljene ruske armade v gališko predpokrajino Karpatov došla in je dosegla večeraj linijo Rajbrot-Jaslo. Položaj med Niepolomice in Rajbrotom stoječe ruske zahodne armade postal je valed tega tako težaven, da je morala nazadovati. Posrečilo se ji bode le težko, da povzroči to nazadovanje čez Dunajec. Preje je pričakovati, da prekorači Vislo in se vrne na južno Poljako. Vse visi zdaj od tega, ako je Boroevičevi armadi nasproti stoječi sovražnik še v položaju, da se v prostoru južno od železnice Rzeszow-Tarnov še upira. Ako nepričakovani dogodki naše ofensive ne zadržijo, mora se izvršiti nazadovanje obeh ruskih armad v severni smeri proti južno-vzhodni Poljski. Bogati plen zadnjih dni — 31.000 vjetih — kaže taktično izborna izvršitev vzorno urejene operacije.

Tudi v srednji in južni Poljski med Petrikavi in Volbromom se opazuje nazadovanje sovražnika. To kaže na nove strategične nakane ruskega generalštaba, katere namen pa še ni jasan.

Parazi Rusov.

K.B. Dunaj, 15. decembra. Uradno se razglša:

15. decembra.

Ofenziva naših armad na zahodnem Gališkem prisilila je tukaj sovražnika do nazadovanja in je omajala tudi rusko fronto na južnem Poljskem. Naši sovražnika na zahodnem Gališkem od juga sem neumorno zasledujoči vojaki prišli so večeraj do linije Jaslo-Rajbrot.

Pri tem zasledovanju in v zadnji bitki se je po dosedanjih poročilih 31.000 Rusov vjelo.

Danes prihajajo poročila o nazadovnem gibanju sovražnika na skupni fronti Rajbrot-Njepolomice-Volbrom-Novo-Radomsk-Petrikav.

V karpatskem gozdnem gorovju se je napram vsiljevanju sovražnih moči v Latorczadolino primerne korake storilo.

Namestnik generalštabnega šefa: v. Höfer, generalmajor.

„Srbija od Dunaja do Besarabije“.

Neki ranjeni vojak, ki se je vrnil s srbskega bojišča, je prinesel uredništvu „Hrvatsko-Istorijsko-geografsko-geografska mapa Srba i srpskih (jugoslovenskih) zemalja u Turakoj i u Austriji.“ Ta zemljevid je izdal neki Miloš T. Milojević v Belgradu. Ta zemljevid je visel tudi še v izložbah nekaterih belgrajskih knjigarn, ko so naše čete vkorakale v Belgrad.

Zemljevid je snet z zida v šoli v Banji Kovčiji. Ogled tega zemljevida krasi s pisanimi barvami izdelan lovorjev venec, v katerega so upleteni grbi vseh teh takimenovanih „srbskih“ dežel.

Te velike Srbije, kakor je na tem zemljevidu, gre meja južno od Dunaja do Kaloče, od tam skozi celo južno Ogrsko do Besarabije, do čim je njena južna meja edino Grčija. Torej vse dežele, ki se nahajajo v okviru teh mej so — srbske!

Po tolmaču, ki je temu zemljevidu pridržen,

so srbske dežele: 1. Pribaltiška Srbija; 2. Braničevsko (Belbur-Sava in Braničevska planina); 3. Ilirija; 4. Hrvatska; 5. Rama; 6. Liburija; 7. Zahumija; 8. Štirija; 9. Istra; 10. Hercegovina; 11. Sloveno Srbska-Bolgarija; 12. Srem; 13. Dabija; 14. Baška; 15. Banat; 16. Kranjska; 17. Bosna; 18. Tivalija, današnja knež. Srbija; 19. Dalmacija; 20. Albanija; 21. Dardanijska; 22. Crnagora; 23. Romanija; 24. Pomirija; 25. Potaje; 26. Makedonija; 27. Bolgarija; 28. Tesalija; 29. Zeta; 30. Dubrovnik; 31. Japodija; 32. Panonija; 33. Epir; 34. Korško; 35. Tracija, prastara Raška; 36. donavska Slavonija; 37. Slavonije in 38. Mizija.

Od vseh teh dežel v mapi so tudi odtisnjeni grbi in ti po vrsti, kakor smo jih našli, obkrožujejo veliki srbski grb „S“. Povsod stanejo samo Srbi, ki so v mapi označeni z modro barvo. Hrvate in Slovence smo zastoj iakali. Le s težavo smo našli „Srbo Hrvate“, ki pa stanejo v kraju, katerim je južna meja Kolpa, severna Drava, vzhodna pa ravna črta od Sieka do Preloga v Medmurju. Nas Slovencev tudi ni, ker smo mi označeni kot Srbo-Slovinci, a tudi vsi drugi narodi, kakor Macedonci in Bolgari imajo svoj pridevek „Srbo“.

V Istri, Dalmaciji, Doleni in Hercegovini so sami Srbi; po milosti so pustili v Istri majhen pas ob obali Italijanom.

Da pa bo veliko srbstvo popolno, pravi komentator, da je „rdečo-modro-bela“ zastava „opšte narodni a teg svija jugoslovenskih plemen.“

Jasno je, da zasleduje zemljevid ta namen, da vcepí v srbski mladini misel, da je vse srbsko.

Boj z ročnimi granatami.

V Danzerjevi „Armeeseitung“ priobčajo neki častnik dogodek z vzhodnega bojišča iz bojev ob Sanu v mesecu oktobru tako-le: Ob Sanu, vzhodno od Rudnika, smo imeli opraviti s kar najtrdovratnejšim sovražnikom. — Cele tedne smo ležali v tehničnem utrjenih pozicijah in naši ponovni poskusi, da bi vrgli sovražnika, ki je imel v ozadju plovno reko San, iz njegovih pozicij, napravljenih v inondacijem terenu, se nam ni posrečilo. Toda tudi Rusi niso mogli zavzeti gradu Rudnika, ki so ga še šestkrat naskočili ponoči. Poveljnik oddelka med Rudnikom in rudniškim gradom je sklenil, da iz moštva, ki se protivoljno prijavi, sestavi patroljo, katera bi imela nalogo, približati se v temi onemu oddelku sovražniške pozicije, ki je bil najbližji naši postojanki in ga napasti s ročnimi bombami. Priglasil se je podčastnik in štirje mošči. Še ob dnevnih svetlobi so ugotovili, kot jim je treba iti, pri čemer se je dognalo, da vodi pot sicer po močvirnih tleh, a da je še dosti dobra. Bilo je sklenjeno, da patrolja odide ob poldveh ponoči, a prej naj bi se patrolja odpočila. Mošče so se začeli pripravljati za svoj važen posej. Vseh pet je oddalo prihranjeni denar nekemu tovarišu a prošnjo, naj bi ga izročil njihovim svojem v slučaju, če bi se ne vrnil. Podčastnik je šel nekoliko počivat, ostali štirje pa so v svoji duševni napetosti odšli v okop. Rusi so sicer streljali, toda porredkoma in to le zato, da bi oteževali ponočno dobavo streliva in živil. Streljali so brez cilja, valed česar so po takem ročnem streljanju bolj ogroženi ljudje za bojno črto, nego bojna črta sama. Nastal je mir, ko je imela oddeti nočna patrolja. Patrolja je odšla brez pušk, brez opreme, oborožena samo z ročnimi granatami. Podčastnik je s pritaženim glasom javil službojučemu častniku, da je pripravljen. Bilo je dogovorjeno, da smejo samo podčastniki stotnije odgovarjati na rusko streljanje, ne zato, da bi zadevali, temveč da bi sovražnik valed takojšnje ustavitve streljanja ne opazil, da se nekaj pripravlja.

„Za menoj!“ je ukazal podčastnik; v trenutku je bila patrolja na okopu, odkoder se je spustila navzdol po pobočju. Tam je bila močvirnata loka. Zadržujoč sapo, so vojaki lezli po vseh štirih naprej, pripravivši prej ročne granate v zepu plašča. V jasni mesečni noči je šlo le počasi naprej. Poveljnik je bil spredej, dva moža sta bila na desni in dva na levi. Pet četr ure

so potrebovali, da so prehodili 500 korakov. Tedaj se je melec skrčil za oblake. Bilo je ališati govor ter odpiranje in zapiranje zavor. Bilo je tudi videti tenak stebrič dima. Patrolja je bila le še 30 korakov oddaljena od sovražne pozicije, ravno pred tremi strojnimi puškami. V hitrici so moške patrolje izgubili stik med seboj, da se niso mogli sporazumeti z domenenim znamenjem. Tu je eden od patrolje zagnal granato proti strojnimi puškam; takoj za njim pa tudi ostali. Po eksploziji prve granate je nastala grobna tišina v sovražnem taboru. Velikanska množina prati, ki jo je vrgla eksplozija v zrak, je dokazovala, da so granate učinkovale. Tedaj so Rusi nehali streljati in se začeli umikati. Naša patrolja se je vsigla na tla in opazovala, kako so se Rusi umikali. Po istem potu, po katerem je prišla, se je patrolja nato vrnila kar najhitreje močje ter javila, da je povelje izvršeno.

Zepet lepa zmaga. — 9000 Rusov vjetih.

K.B. Dunaj, 14. decembra. Uradno se razglša:

14. decembra popoldne.

Zasledovanje Rusov v zahodni Galiciji se je nadaljevalo in je pridobile sopot v v manjših in večjih bojih severno prostora. Zdaj je tudi še Dukla zlet in naši lasti.

Naše čez Karpatih napredujoče kolone so večeraj in predvečerajem vjelo 9000 Rusov in zaplenile 10 strojnih pušk.

Položaj na naši fronti v Rajbrotu do vzhodno Krakove in na južnem Poljskem je nespremenjen.

Severno Lowicza napredovali so naši savezniki v boju proti spodaji Bsuri.

Namestnik generalštabnega šefa: v. Höfer, generalmajor.

Od južnega bojišča.

K.B. Dunaj, 14. decembra. — Od južnega bojišča se uradno razglša:

Od Drine v južno-vzhodni smeri naprej potanjena ofenziva zadela je južno-vzhodno in Valjevo na mnogo močnejšega sovražnika in se ni morala le opustiti, marveč so se morali naši še mnogo tednov trdo vrtno, krano ali pod izgubami bojujoči se vojaki nazaj pomakniti. Temu stoji nasproti pridobitev Belgrada.

Iz tega se razvijajoči skupni položaj bode povzročil nove operativne odločbe, ki bodo je sovražnika pregnala.

Dosedanje ruske izgube 1.600.000 mož.

Iz Pariza poročajo listi, da ceni francoski častnik „Tempe“ dosedanje ruske izgube na 1.600.000 mož. Od teh je baje 540.000 Rusov mrtvih, več kot 400.000 vjetih, ostali pa so ranjeni ali bolani. „Tempe“ meni, da Rusija gotovo ne bode imela dovolj rezerv, da bi te izgube nadomestila.

Srbija prosi Bulgare in Grke za pomoč.

Iz Niša poroča list „Dnevnik“ v Srbiji, da je srbski ministrski predsednik Pašić sprejel bulgarskega poslanika in mu predložil prošnjo, da naj bi Bulgarija Srbiji vojaško pomoč podelila. Pašić je izrazil obenem apanje, da ne bodejo Bulgari svojih srbskih „bratov“ uničiti pustili. — V balkanski vojni pa Srbi niso imeli teh bratskih čutov za Bulgare.

Srbski poslanik v Atenah obiskal je grškega zunanjega ministra Venizelosa in ga je istotako v imenu srbske države za vojaško pomoč prosil. Venizelos pa je to prošnjo takoj odklonil.

Ravnanje z vojnimi vjetniki na Srbskem.

Češki listi objavljajo več pisem čeških vojakov iz srbskega vjetništva, ki so jako značilna. V enem teh pisem je na primer čitati: Ko sem

bil vjetnik... Pretepljeni... ni mam... groznj... Grozn... pozne... N... ukradl... nega č... padlih... njih s... vojako... je vje... koncu... postal... Za... E... poroč... Izpraz... skriv... ženo... bojev... zlasti... 2... mrtvih... niti p... preko... Lods... Dasin... naše... naspr... malo... rezerv... 120... znači... Lutoc... kor... kor... niti... vstev... tem... 150... jišča... krila... se... Mešt... prest... dušo... imen... imen... vode... Alig... tako... imen... feldr... višje... do p... šila... vojv... zasl... pris... čete... k... n... še t... A... cesar... odgo... sem... mar... obku... kad... kma... men... ako

bič vjet, so mi Srbi uro in dva prestana ukradli. Pretepli so me skoraj do smrti. Tudi srbski oficirji so se vdeleževali tega pretepanja. Za jesti nimamo nič, niti vode, samo batine in smrtne groznje. Za naše rane se še ni nikdo brigal. Grozno življenje! Delati od 5. ure zjutraj do pozne noči in zato le klofute in batine.

Neki drugi vojak zopet piše, da so mu Srbi ukradli vse, kar je imel pri sebi, 300 kron lastnega denarja in 1500 kron denarja ranjenih in padlih tovarišev, ki ga je imel spravljene za njih sorodnike. Muke in trpljenje vjetih naših vojakov se ne dajo popisati. Tu je vse eno, ali je vjeti vojak Slovan ali ne. Vojak pravi na koncu svojega pisma, da je valed teh razmer postal navdušen avstrijski patrijot.

Zavzetje Lodza. Velikanske ruske izgube.

K.-B. Berlin, 12. decembra. Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, dne 12. decembra. Izpraznjenje Lodza s strani Rusov zgodilo se je skrivoma ponoči, torej brez boja, izpiva neopazeno. Bilo pa je le uspeh prejšnjih tridnevnih bojev. V teh so imeli Rusi velikanske izgube, zlasti od naše težke artiljerije.

Zapušteni ruski strelski jarki so bili polni mrtvih. Še nikdar v vseh bojih vzhodne vojske, niti pri Tannenbergu, niso naše čete korakale preko toliko ruskih trupel, kakor v bojih za Lodz, Lovič in sploh med Pabianicami in Vislo. Dasiravno smo napadali mi, so daleč začele naše izgube za izgubami Rusov. Zlasti smo v nasprotju s njimi izgubili prav nesorazmerno malo mrtvih. Tako je padlo, ko se je naš 25. rezervni zbor prebil, od tega dela armade samo 120 mož, gotovo izredno nizko število.

Za razmere pri sovražniku je temu nasproti značilno, da smo našli na neki višini južno od Lutomierska (zahodno od Lodza) nič manj, kakor 887 mrtvih Rusov in jih pokopali.

Tudi ruske izgube v skupnosti moremo, kakor v prejšnjih bitkah, precej zanaljivo preceniti. Znašale so v dosedanjih bojih na Poljakem viševši od naš vjetih 80.000, ki smo jih med tem že odposlali s železnico v Nemčijo, najmanj 150.000 mož.

Belgrad od naših vojkov zapuščen.

Dunaj, 15. decembra. Od južnega bojišča se uradno poroča:

Valed potrebne vrnitve lastnega desnega krila nastali operacijski položaj svetoval je, da se tudi Belgrad za sedaj opusti. Mesto se je brez boja izpraznilo. Vojaki so valed prestanih štrpac in bojev pad trpeli, ali navdušeni so s najboljšim duhom.

Imenovanje nadvojvode Friderika za feldmaršala.

Berolin, 11. decembra. (Kor urad.) K imenovanju njegove c. in kr. Visokosti nadvojvode Friderika za feldmaršala piše „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“: Kakor v Avstro-Ogrski, tako pozdravljajo s zadovoljenjem tudi v Nemčiji imenovanje gospoda nadvojvode Friderika za feldmaršala. Saj je to imenovanje priznanje najvišjega vojnega zapovednika, ki je sam od glave do pete vojak, za junaške čine, ki jih je izvršila avstro-ogrška armada pod vodstvom nadvojvode Friderika. Te čine pa je poklican po zaslugi preceniti samo vladar sam. To cesarsko priznanje pa bo brezdvomno bodrilo zavezniške čete, ki se bore ramo ob ramo z našo armado, k nadaljnim junaškim činom in k vztrajanju v še težavnih odnosih.

Avstrijski feldmaršal pod našim cesarjem.

Sedemstirideset let je preteklo, odkar je cesar imenoval zadnjega feldmaršala; to razdobje odgovarja ravno mirovnemu času od leta 1866 sem. Leta 1867 je imenoval cesar zadnjega feldmaršala, kneza Edmunda Schwarzenberga, ki je

umrl leta 1873. Skupaj je bil cesar do tedaj imenoval pet mož iz našega cesarstva za feldmaršale. Radecky je bil leta 1886 maršal, — imenovani pa so bili v tem času: leta 1849 grof Vratislav, 1859 baron Hess in 1863 nadvojvoda Albrecht. Ko je ta leta 1895 umrl, cesar maršalstva ni oddal, murveč ga je inel edino sam.

Poročila od severnih bojev od srede.

K.-B. Dunaj, 16. decembra. Uradno se razglaš:

16. decembra.

V Galiciji in na južnem Poljakem se navedenega sovražnika na celi fronti zaseduje. Pri Lisko, Kroasno, Jaslo in v Biala dolini prišli so naši vojaki naprej do Zakliczyna. Tudi Bochnia je zopet od nas zavzeta.

Na južnem Poljakem so morali sovražnikovi zadnji oddelki povsod po kratkem boju pred zavezniški bežati.

V Karpatih Rusi napredovanje v Latorca dolini še niso opustili.

V sgornjem delu Nadvorna-Bystrzyci smo zavrnili sovražnikov napad.

Posadka Przemysla napravila je zopet večji izpad, pri katerem se je ogrska deželna bramba s zavzetjem važno postojanke s žično obrambo odlikovala. Kakor po navadi se je napravilo vjete in zaplenilo strelne puške ter jih prineslo v trdnjavo.

Namestnik generalštabnega čefa: v. Höfer, generalmajor.

Nemško poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 16. decembra. (W. B.) Veliki glavni stan, 16. decembra dopoldne.

Na zahodu poskušal je sovražnik zopet napad čez Nieuport, katerega je podpiral ogenj njegovih parnikov od morja. Ali ta ogenj je ostal popolnoma brez vpliva. Napad bil je zavrnjen. 450 Francozov smo vjeli.

Na ostali fronti je omeniti edino pridobitev v šturmu neke, od sovražnika že od predvečerajnem sem trdovratno branjene višočine zahodno od Senheima.

Od vzhodno-pruske meje ni nič novega poročati.

Na severnem-Poljakem se razvija naše napadalno gibanje normalno. Zavzeli smo več močnih postojank sovražnika in vjeli okoli 3000 Rusov ter zaplenili 4 strojne puške.

Na južnem Poljakem pričobivajo naši tamošnji, skupaj s avstro-ogrskim zaveznikom boreči se vojaki ozemlje.

Najvišje armadno vodstvo.

Maršal von der Goltz paša o položaju.

Sofijski korespondent „N. Fr. Pr.“ se je razgovarjal z nemško-turškim maršalom von der Goltz-pašo, ki je na svojem potu v Carigrad obiskal bolgarskega kralja Ferdinanda.

Von der Goltz paša je na stavljena vprašanja o položaju na evropskih bojiščih tako le odgovarjal:

Vprašanje: Kakšen je položaj v Belgiji?

Odgovor: „Popolnoma normalen. Belgijako prebivalstvo se je prepričalo, da so Nemci vse prej kakor pa grozoviti. Vsakdo živi tamkaj, kakor v miroljubni državi. Kupčija in promet sta zopet oživela, Belgijci so se hrabro borili za svojo domovino. Ta nasprotnik zasluži priznanje.“

Vprašanje: Kako je na zapadnem bojišču?

Odgovor: „Stojimo s svojo milijonsko ar-

madno v sovražnikovi deželi. Najbogatejše francoške province so v naši posesti. Tam se borijo na obeh straneh velikanske množice. Ozemlje, na katerem se vršijo vojne operacije pa je zelo ozko. Ne more se več manevrirati. Nasprotniki se nahajajo na kratke distance v okopih. Svojih nasprotnikov ne podcenjujemo. Francozi in Angleži se bijejo s sijajno hrabrostjo — toda mi pridobivamo na terenu. Prepričan sem, da bomo nekega dne zlomili sovražni odpor. Nemčija je pripravljena na dolgoletno vojno. Zmagal bo oni, katerega vojaštvo ima več odporne sile in najboljše disciplino. Nezlomljeno vojno navdušenje in morala ter sijajna aprovizacija naših čet, njihovi drznopogumni napadi ne pripuščajo nikakega dvoma, da ostane Nemčija zmagovalka.“

Vprašanje: Kakšen je položaj na vzhodu?

Odgovor: „Tam si je ohranila vojna svoj stari značaj. Ljuti boji se nadaljujejo. Tudi tam pa bodo odločali boljši poveljniki ter večje sposobnosti čet. Da so te prednosti na naši strani, nam dokazuje 300.000 vjetih Rusov.“

Vprašanje: Kaj mislite ekselencija o Angliji?

Odgovor: „Ob izbruhu vojne se je v Nemčiji napeto pričakovalo, kakšno delavnost razvije angleško brodarstvo. Ta napetost je znatno popustila. Angleška vojska se na kopnem hrabro bje. Toda njen človeški material se s našim ne da primerjati. Angleško upanje, da usob mogoče istradati, je prazno. Nemčija je do prihodnje žetve bogato preskrbljena in financijelno je na boljšem od vsake druge države.“

Vprašanje: Kaj menite ekselencija o Turčiji?

Odgovor: „Z velikim zadovoljstvom se oziram na sedanjo turško armado, ki je v zadnjih letih zelo napredovala. V letu 1912. Turčija ni bila na veliko vojno zadostno pripravljena. Prepričan sem, da se bo Turčija sijajno rehabilitirala, kar dokazuje že začetek vojne.“

Vprašanje: Kako naj po vašem mnenju ekselencija postopa Bolgarija?

Odgovor: „Odgovor je jako enostaven. Tako samozavesten, sposoben narod, kakor so Bolgari, sme proizvajati le narodno politiko. To sta kralj Bolgarov in njegov modri minister tudi dosedaj storila.“

Nemško vojne poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 15. decembra (W. B.) Iz velikega glavnega stana se danes poroča:

Francozi so včeraj na raznih krajih brezuspešno nspadli. Neki napad proti našim postojankam južno-vzhodno od Yperna bil je pod močnimi izgubami sovražnika preprečen. Neki sovražni napad iz pokrajine severno-vzhodno Snippesa bil je ravnotako kakor sovražni napad severno-vzhodno Ornesa (severno od Verduna) pod težkimi sovražnimi izgubami zavrnjen.

V pokrajini Ailly-Apremont (južno od St. Mihiela) hoteli so Francozi v štirikratnem napadu naše postojanke zavzeti. Napadi so se isjalovili. Istotako se je poneurečil novi sovražni napad iz smeri Flirey (severno od Toula).

V Vogesih se boji nadaljujejo. Pri zopetnem zavzetju vasi Steinbach zahodno od Senheima, napravili smo 300 vjetih.

Na vzhodnem Pruskem nič novega.

Nemška iz Soldave čez Mlava v smeri Čisanov napredujoča kolona zavzela je pred premočnim sovražnikom zopet svojo staro postojanko.

Na Rusko-Poljakem se ni ničesar bistvenega zgodilo. Neprijetno vreme škoduje našim odredbam.

Najvišje armadno vodstvo.

Izgube belgijske armade.

Belgijska vlada ne izdaja nobenih seznamov svojih vojnih izgub. Listi pa poročajo, da so sledeče številke zanesljivo pravilne. Do 1. de-

Sovražne moči

obkrožijo nas zdaj v hladnih prehodnih dnevih, kadar stopimo na cesto. Kmalu je hladni dež, kmalu veter ali vihar, kmalu sprememba vremena, ki nas zadene slabo oblečene; ni čuda, ako so na dnevnem redu bolečine vrata, hri-

pavost, kašelj, influenza in druge posledice prehlajenja. Dajo se pa vse prepreči, ako pravočasno takoj pri nastopu prehlajenja sline rastopljajoči, kašelj olajšujoči antikataralični Fellerjev rastlinski esencični fluid z. zn. „Elzfluid“ rabimo. To tudi pri revmatičnih in gihtičnih bolečinah priznana sredstvo naj bi bilo vedno v zalogi.

To si nabavi lahko vsako domovje, kajti 12 steklenic stane franco samo 6 kron. „Elzfluid“ se naroči edino pristno le pri lekarnarju E. V. Feller, Stubica, Elzaplats št. 241 (Hrvatako). Ne pustite se zapeljati od ponemanj.

luose — — —

centra 1914 bilo je od belgijskih vojakov 25 000 mrtvih in ranjenih in 30 000 ranjenih na Francoskem, 22 000 ranjenih na Angleškem, 35 000 vjetih na Nemškem in 32 000 na Holandskem. Ako se računa k temu še bolane, potem ostane od 200 000 belgijskih vojakov, ki so šli avgusta meseca v vojsko, samo še 40 000 mož. To je torej ednako, kakor da bi bila belgijska armada sploh uničena.

Angleška pomožna križarka potopljena.

Iz Santiaga poroča Reuter, da je v majhno pristanišče Papuelo v bližini Valparaisa pripeljala nemška pomožna križarka „Prinz Eitel“ moštvo angleške pomožne križarke „Charcas“, katero je bila nemška ladja potopila na višini Corrala.

Rusko zlato na Angleškem in ruski kredit.

Kodanj, 5. decembra. (Kor. ur.) „Berlin-ske Tidende“ poroča iz Londona: Med rusko vlado in Bank of England je bila sklenjena, ko je Rusija poslala banki 8 milijonov funtov sterlingov v zlato, pogodba, glasom katere diskontira banka nadaljnih 12 milijonov ruskih državnih nakaznic, tako da imz Rusija na razpolago 20 milijonov funtov za plačevanje ruskih kuponov, za financiranje ruskih nakupov in za trgovske obveznosti.

Nemški uspeh pri Arrasu in Malancourtu, odbit francoski napad severno od Nancyja.

Berolin, 8. decembra. Wolffov biro javlja: Veliki glavni stan, dne 8. decembra depoldno: Ob flandrski fronti povzročajo valed zadnjih nalivov poslabšane talne razmere kretnjam čet velike težkoče. Severno od Arrasa smo nekoliko napredovali. Vojna bolnica v Lillu je včeraj pogorela. Požar je najbrže kdo zanetil. Človeških izgub ni nobenih.

Trditve Francozov, da napredujejo v Argonskem lezu, ne odgovarja dejstvom. Ze dalje časa ni bilo tam sploh nobenega francoskega napada. Pač pa pridobivamo mi neprestano počasi tla.

Pri Malancourtu vzhodno od Varenta smo predvčeršnjim osvojili važno francosko oporišče.

Pri tem je padel večji del posadke. Ostanek, nekaj častnikov in okrog 150 mož smo vjeli.

Severno od Nancyja smo včeraj odbili francoski napad na naše postojanke.

Vrhovno armačno vodstvo.

Turške oblasti vdrie in italijanski konzulat v Hodejdi.

Rim, 11. decembra. (Kor. urad.) „Agenzia Stephani“ poroča: V noči dne 11. novembra so mnogostevilni turški orožniki izsilili vstop v angleški konzulat v Hodejdi, da se polaste angleškega konzula. Ta je pobegnil v sosednji italijanski konzulat s tem, da je skočil čez zidove, ki loči terazi obeh poselij. Turški orožniki so vdrlj nato v italijanski konzulat, oddali par strelav iz pušk, pri čemer je bil neki kavas ranjen in so se polastili angleškega konzula.

Eritrejska vlada je dobila obvestilo o teh dogodkih dne 20. novembra in sicer potom nekega italijanskega parnika. Odredila je takoj, da se odpošlje italijanska vojna ladja „Giuliana“, ki je dospela v Hodejdo dne 3. decembra.

S pomočjo radiotelegrafičnega aparata „Giuliane“ so prispela prva direktna poročila voditelja, italijanskega konzulata Cecchija. Brzovjavna zveza s Hodejdo je še vedno prekinjena. Odrejeno je bilo vse potrebno, da se omogoči, da stopi Cecchi lahko v zvezo z vlado.

Italijanska vlada je takoj, ko je dobila obvestilo o dogodkih, dala italijanskemu poslanstvu primerna navodila, da zahteva pristojno zadostčenje.

Ameriški darovi za otroke v vojni padlih nemških in avstro-ogrskih vojakov.

K. B. Dunaj, 12. decembra. Politische Korrespondenz* poroča: Ameriška vojna ladja „Jason“, ki vozi v Ameriki nabrane božične darove za otroke v sedanjji svetovni vojni padlih vojakov, je 7. decembra dospelo v Genovo, kjer

so se izkrcali za Nemčijo in Avstro-Ogrsko namenjeni darovi. Kakor se je že poročalo, sta se bila podala k sprejemu 2 ladje: kot zastopnik oficijelnega vojnega skrbstva v Avstro-Ogrski voditelj c. in kr. urada za vojno pomoč v notranjem ministerstvu, dr. princ Edvard Lichtenstein; kot zastopnik ogrske deželne vojnopomožne komisije poslanec Julij pl. Pekar. Kakor se danes iz Genove brzovjavno poroča vojnopomožnemu uradu, je za Avstrijo in Ogrsko določena izredno velika množina oblek, klobukov, čevljev in igrač. Pošiljatev je 10. decembra iz Genove odšla na Dunaj, kdaj pa dospe tje kaj, danes še ni mogoče natančno določiti. Nemški in avstro-ogrski zastopniki, ki so bili prišli k sprejetju pošiljatev v Genovo, so 8. decembra v hotelu Miramar priredili obed. Ob tej priliki je nemški generalni konzul v italijanskem jeziku napisil italijanskemu kralju, v angleškem jeziku pa predsedniku Zedinjenih držav, nakar sta se zahvalila ameriški konzul in predsednik Rdečega križa v Genovi, mejni grof Pallavicini V imenu vojnega skrbstva se je za Nemčijo zahvalil ministrijski svetnik baron Lutz in napisil ameriškim otrokom. V imenu avstro-ogrskc monarhije se je za ameriške božične darove zahvalil princ Lichtenstein in napisil mednarodnemu Rdečemu križu. Ko je mister O' Laughlin, ki je spremljal pošiljatev do Genove, poročal o nagibih, ki so vodili ameriške darovalce pri sestavi te zbirke in podal natančnejše podatke o pošiljati sami, se je spominjal onih nemških, avstrijskih in ogrskih otrok, ki jih je sedanja vojna oropala njihovih očetov. Poveljnik vojne ladje „Jason“ je v toplih besedah izrazil veliko veselje ameriškega vojnega brodovja, da mu je bilo dano sodelovati pri tem delu ljubezni. Mister O' Laughlin dospe jutri na Dunaj.

Sodržavljani!

Tisoče in tisoče zvestih sinov naše države sledilo je z veseljem in navdušenjem klicu svojega veličastnega, najvišjega vojakovodja, našega preljubljenega cesarja, ko jih je v eni najboljših svečanij ur, kar jih pozna naša zgodovina, klical pod habsburške s slavo kronane zastave, da nas branijo pred arditim sovražnikom, koji je hotel s svojimi pomočniki razdejati steber naše stare monarhije.

Z gorčo ljubeznijo do domovine bodo mož ob moštu svojo visoko dolžnost, braniti in čuvati domovino in najsvetejše ljudsko imetje, častno izpolniti in s svojimi slavnimi čini krasili maršak list ponosne in junaške zgodovine naše države.

Zgodovina ljudstva bo pa pisana s krvjo, in ne vsak, čigar ime bodo poznejšim rodom oznanjevale s slatom v marmor vsakane érke in čigar dejanja bodo v ljudskih pesmih živele še stoletja, se povrne nazaj h grudi, za kojoj je moral v boj.

Njega krije tuja gruda, koja se ispremeni v sveti gaj, h kateremu se obrača starček s molitvijo in h kateremu roma globoko ginjena cvatoča mladina, kadar prisega zvestobo cesarju in narodu.

In nam, koji smo zaostali, nam so rapnstili svoje najdražje: Svoje vdove in otroke! Z upravičenim zaupanjem so ti junaki vzeli seboj v grob zagotovilo, da narod, za kojega čast so padli, njegovih dragih ne pozabi nikdar.

Zvestobo za zvestobo! To je krasen izrek pravice in brambo, kojega smo vedno čislali in kojemu hočemo ostati zvesti, dokler se pretaka le kaplja krvi po naših žilah!

Ta izrek uresniči naj se tudi to pot s tem, da prisêžemo našim padlim bratom:

„Mi hočemo skrbeti za Vaše žene, kot da bi bile naše žene, in Vaši otroci se naši otroci!“

Sodržavljani! Zavedajte se pa tudi vseobno teh ponosnih besed!

Ta se ne gre za zagotovilo materijelnega obstanka teh dragih zaostalih. — Sredstva za to preskrbeti bode mogla brezdvomno velika patriotična pomožna akcija, koja je pod najvišjim varstvom.

S tem pa še ni vse storjeno, kajti za denar je pač mogoče kupiti kruha, nikakor pa ne onih idealnih sredstev, koje da otroku skrbna, ljubeznjiva vzgoja, v družinskem krogu in koja so njegov največji zaklad na daljnih potih življenja.

Pomagajte torej s pravo očetovako ljubeznijo, vcepiti v srce osirotele mladine, koja je kot zaklad naroda zaupana vam, božji strah, veliko ljubezen do svojega cesarja in domovine, požrtvovalnost, trdno zvestobo, izpolnjevanje vseh dolžnosti, pogum v boju za najsvetejše posesti naroda in vse druge čednosti, koje so njihovi očetje vsposobili v dejanja, katera naj bodo vzgled vsem nadaljnim rodovom.

Moč ljudstva leži v njegovi notranji nra-vstvenim vrednoti.

Kdorkoli iz med Vas je vzgojil enega otroka v popolnega človeka, ta je zapustil potomcem bogat zaklad, kajti isti so za enega učitelja bogatejši, koji bode lahko sopet sto ljudi navdušil s istimi naski.

V tem napredku pa leži prihodnost.

Kder je tega mnenja in komur je bila usoda mila in mu je naklonila srečen lastni dom in se zaveda svete dolžnosti, skrbeti za otroke dragih nam padlih, se pozivlja s tem, da nazvani najbližjemu županskemu — ali pa župnemu uradu, da je voljan enega, ali več otrok padlih vojakov po očetovski vzgojiti. Vaskemu, kdor se hoče udeležiti tega plemenitega dela, gredo politič. oblasti prve instance s veseljem z besedami in dejanji na roko.

Naš prevzrišeni cesar je bil oni, koji je vedno in ob vsaki priliki izražal željo, da naj se vsak zavzema za oskrbo mladine, on je neštokrat povdarjal, da je dolžnost vsakega, držati se besed: „Vse za otroka“.

Pokažite sedaj sopet veliko ljubezen in zvestobo, koja veče avstrijske narode trdno in za vedno neomajeno s najvišjim prestolom, s tem, da skrbite za te

otroke,

koji so cesarju najbolj pri srcu, kot za Vaše lastne.

Ves omikan svet bode s častjo zri na Vas pri izpolnjevanju te državne dolžnosti in vsak bode rad verjel, da ako se dolžnosti tako izpolnujejo, bode tudi uslišana molitev:

„S habsburškim naj bi bila trossom vedno sreča trdna Avstrije“.

Dunaj v novembru 1914.

Za odbor, stoječ pod najvišjim pokroviteljstvom Njegove cesarske in kraljeve Visokosti preavitlega gospoda nadvojvoda FZM. Leopolda Salvatorja in preavitlje gospe nadvojvodinje Blanke, pomožnega fonda vdov in sirot vsega vojaštva.

Pomožni fond za vdove in sirote vseh vojakov.

Centralna pisarna:

Dunaj, I, v c. in kr. vojaški zbornici, Schwarzenbergplatz 1 (telefon št. 5700).

Schönaich, general pebote, kot predsednik.

Ta oglas spremi moje blagoslove:

Leopold Salvator, feldcajzmojster.

Beg iz Lvova na Dunaj.

W. Kuryer Polski je prinesel opis potovanja, ki ga je nekemu njegovemu sotrudniku pripovedoval kabaretni umetnik Bela Linč, rojen Oger, ki pa vendar razume poljako:

G. Linč mi je povedal, da je odšel iz Lvova 9. novembra, in pripovedoval:

Skupno z menoj sta odšla še lastnik cinkografske tovarne g. Hegedűs in vojni rabin g. Kertecz, ki je ravno takrat bival v Lvovu. Oba sta, kot jaz, ogrska državljana. Jaz sem odšel s potnim listom, veljavnim za

ptovanje do Stanislava in nazaj, ona dva s potnim listom do Nadorne in nazaj. Razen tega sem imel še legitimacijo, narejeno na policiji, ki je potrjevala identiteto osebe.

G. Linč je pokazal legitimacijo s fotografijo, ki je imela na nasprotni strani potrdilo in kot načelnik policije je bil podpisan — Stanislav Tauer, upokojeni policijski komisar.

•Torej je res Tauer policijski direktor?•

•Takoj po ruski invaziji je dobil direkcijo, v rešnici pa ima vas oblast v mestu »gradonačelnik« (mestni načelnik).

•Ali se vam je slabo godilo?•

•Ne morem se pritoževati. Igral sem cel čas v »Casino de Paris«, ki je imel vse predstave rasprodane, čisto dobro sem zaslužil. Ne morem tudi reči, da bi me kdo preganjal ali na kak način delal sitnosti.

•Zakaj pa ste ubežali?•

•Do 2. novembra, kot sem že povedal, so bile razmere znosne, dne 6., 7. in 8. novembra smo bili priča velikemu premikanju vojak in obrabi Moskvalov so bili taki, da za nas ni bilo nobenega doma, da Rusi že resno računajo s verjetnostjo zopetnega poraza pred Przemyslom in s tem, kar temu sledi, z opustitvijo Lvova.

•Kod ste potovali?•

•Do Wturmika smo šli peš; tam smo našli ruski municijski voz, ki nas je za ne drag denar prepeljal do Chodorova. Odtam smo zopet precej pota prehodili peš, dokler nismo srečali ruskega vojnega avtomobila, na katerem nas je vojni šofer za tri rublje prepeljal v Halicz. Tu smo morali izstopiti, ker se vojak ni hotel več izpostavljeni brezopojni kasni za prevot »civilistov«. Tako smo morali cesto do Stanislawa prebiti na senenem vozu in bili smo srečni, ko smo po nekolkodnevni blodnji okrog kočnja prišli do tja.

•Zakaj se niste peljali po železnici?•

•Do Stanislawa ni železnice. Vlaki vozijo samo v Brody in Podwołoczysk in sicer po širokotirnih progah, ker je naša vlada še pravočasno pobrala vse svoje lokomotive in vosove, tako da so Rusi morali pripeljati svoje.

•Kam ste šli iz Stanislawa?•

•Odtam smo šli zopet peš do Nadorne, kjer me je zadela prva »uradnika« neprijetnost. Spomnil sem se, da imam samo do Stanislawa veljaven potni list. Zaskrbelo me je in kot se je kmalu pokazalo ne brez vzroka, kajti komaj smo se v Nadorni pokazali, že je zaklical vojak nad nami »pasport«, ker je bil moj list neveljaven, me je peljal v preiskovalno postajo, kjer na moje srečo ravno ni bilo uradnočelnega načelnika in me je namesto njega zastopil njegov namestnik poročnik. Opisoval sem mu moje neprijetno, ne našel zaključeno pomoči in ga prosil, naj me oprosti in da potni list nazaj do Stanislawa. Po dolgem prerekanju mi je povedal, da moje zadevo predloži načelniku, pustil me je na prosto in mi ukazal priti čez uro. Ta ura je bila moja rešitev. Srečal sem popotna tovariša, naredili smo skupen načrt, prestopili na govem kraju Nadorno in kmalu srečno dospeli na avstrijsko ozemlje, odkoder smo po mnogih mukah prišli v Bitkovo. V Bitkovo smo šli k direktorju M., ki nas je precej mrazlo sprejel, ko pa smo se dobro legitimirali, smo mu preganili vse njegove dvome, bil je potem prav bljuden nasproti nam, preskrbel nas je z vsem in nam naslednji dan dal zaupljivega kmeta, ki nam je za 40 kron pokazal pot čez 2000 in visoke gore. Ta kmet nas je prepustil drugem, ki nas je za 35 kron pospremil čez drugo goro. Nekaj gora smo prešli brez vodnika in kočnja dospeli v Zelono. Tu smo bili aretirani, dobro in natančno preiskani in ko ni bilo nobenega doma več, da smo dobri patrioti, nam je ogrsko vojno vodstvo z vsemi sredstvi olajšalo daljšo pot, dokler nismo prišli do kolodvorca in se zaposedli mogli prosto gibanje. Moja tovariša sta ostala na Ogrskem, jaz pa sem se odpeljal k svoji rodbini na Dunaj.

knovnikovih praih železni križec I. razreda: »Srčno čestitam!«

Sedaj pelje polkovnik Nj. Veličanstvo po dvorišču. Pridemo mimo različno zaposlenih ljudi: eni anažijo konje, drugi kuhajo, tretji krpajo, obleko. »Dobro jutro, ljudje!« — »Dobro jutro Vaše Veličanstvo!«

Napotimo se k malemu vojaškemu pokopališču v ozadju. Deset grobov je, en Anglež, on... in naš tovariš poročnik Schultze. Polkovnik pripoveduje cesarju o njegovi junaški smrti.

Veličanstvo opazi cvetice v moji roki, ki sem imel pripravljena. »So-li te cvetice namenjene meni?« Zapovedujete, Vaše Veličanstvo!« In podal sem mu cvetlice. Vzel jih je — vejico vrtic in rdeče astie — in jih položil na grob. »Brzovajite to njegovim staršem«, je dostavil. To je storil cesar, najmogočnejši in najzvijše-nejši vojni gospod, nemu svojih padlih junakov v prednji črti.

Potem gremo nazaj. Jaz prinesem najdene sovražne granate in jedra izstrelkov. Cesar si vse ogleda. Potem gre k 5. stotniji naše rezerve v oddeku.

»No, otroci, zelo me veseli, da vas vidim v ognju. Vaš polk je svojo stvar dobro napravil, kakor o svojih Markovih tudi drugega pričakoval nisem. Sedaj pa še prosim, da ne popu- stite, dokler z onim-le tamkaj niste opravili. Z Bogom otroci!« (Njegova beseda se je izpolnila. Vailj je naš)

Potem opazi musketirja Maczmireka z železnim križcem in ga pokliče pred se.

•Kje si si zaslužil križec?•

•Hotel smo naskočiti artiljerijo, pa je bil širok jarek, vodni jarek. Tedaj sem v polni opravi skočil vanj in privlekel na to stran en čoln.

Bil je to 15 metrov široki kanal pri Landreciesu. Peplaval ga je in privlekel na to stran en tovorni čoln, kakoršne imamo na Warti.

Novopečenega poročnika v rezervi V., od 5. stotnije, ki ma križec, vpraša po tem ter mu stisne roko. Potem gre k avtomobilu. Še enkrat pokliče polkovnika in mu naroči, naj ocelemu polku pove, da je bil vesel, ko je toliko dobrega čoln o njem. Ne more iti k vsem, pa naj on pozdravi njegov polk. Potem se avto odpelje. Trikratni »Hoch« zaključí cesarjev obisk.

Cesar Viljem je odjezdil v mesto H., kjer je bilo zelo veliko nemškega vojaštva in ranjen- cev. Vojaki so ravno dospeli iz bojne črte ter so bili jako trudni; ranjenci so pa še ječali v prvih bolečinah. Ko se je zvedelo, da prihaja cesar, so vojaki začeli veselo vaklikati in ves trud in vse bolečine so jih minule. Bilo je takih, ki so se komaj vlekli in takih, ki so jih morali neeti, toda vsi so mshali cesarju s čep- camí in rokami. Vaak je hotel videti cesarja, ki je šel počasi po ulicah, med zdravimi in ranje- nimi. Lice mu je bilo jako rdečo ter se je zdelo, kakor bi vsakega poseidnega vojaka pazno motril. Ko so vojaki nehali vaklikati, jih je pozdravil cesar z besedami:

•Dober dan, vojski, dober dan, tovariši!«

Pred čoln, v kateri je bila bolnišnica, se je cesar ustavil in motril ranjence, ki so stali su- naj. Opazil je nekoga vojaka, ki je komaj stal na nogah, imel obvezano tudi glavo, a na praih železni križec. Stopil je k njemu in ga vprašal:

•No, sinko, kje si dobil ta križec?«

•Pri Lunevillu, Veličanstvo.

•Kje si bil pa ranjen?«

•Rane, Veličanstvo, sem dobil tu v bližini.

•Kako si pa ranjen?«

•Šrapnel mi je šel skozi levo stegno. Ko so me ranjenega pobrali, sem dobil še en spom- in od šrapnela v deano bedro.

•No, to v rešnici ni lep spomin,« pravi ce- sar. — »A kaj pa ti je na glavi?«

•Veličanstvo, to so sledovi krogel iz pušk. Eno sem dobil v teme, drugo pa v lice.

Cesar se je nasmehnil in potem vprašal vo- jaka:

•Vsaka vkup si dobil dva krogli v glavo. Sedaj se gotovo veselíš, da se boš mogel vrniti domov. Od kod pa si?«

•Iz Norimberka, Veličanstvo. Toda domov se nočem vrniti. Preje moram še Francosom p- vrniti dolg za te spomine.

•Dobro, moj sin. Vidim, da je na tvojih praih še prostora za odlikovanje.« Tedaj je ce- sar namignil svojemu adjutantu, ki mu je podal črn tok, iz katerega je cesar potegnul majhen križec. ga vojaku pripel na prai in rekel:

•To pot dobíš križec I. razreda. Lepo se pozdravi, moj dragi, in potem poravnaj svoje račune s Francozi.

Nato je cesar šel dalje med ranjenci in vojaki.

Št. 1517,309.

Razglas!

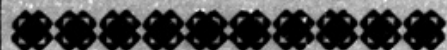
Razširjeni odbor filijalnega društva Ptuj deželnega in ženskega pomožnega društva „Rdečega križa“ napravil je v svoji seji dne 14. decembra sklep, da v tukaj-šnih bolnišnicah nahajajoče se ran- jence, potem pa tudi, v kolikor dovolijo ta sredstva vse k vojaški vojni službi poklicane v Ptuj se nahajajoče vojake razveseli z božičnimi darili.

Darila v to svrhu v denarju, pa tudi v jedilih (n. pr. kokoši, jajca, puter, vino, mošt itd., nakadilske rekvizite ter pe- rilo se sprejemajo v za vse c. k. bolnišnice ustanovljeni nabiralnici v pisarni Rdečega križa (mestni urad) v Ptuj, to pa najkasneje do 22. decembra ob 6. uri zvečer.

Ptuj, 15. decembra 1914.

Predsednik:

Jos. Ornig.

Gospodarske.

Prekopaj zemljo pozimi pod mlažjim, in če je le mogoče tudi pod starim sadnim drevjem! — Če zemljo krog sadnega drevja posimi pre- kopaš, drevju mnogostranski koristiš. Kakor si se že večkrat prepričal ali vsaj slišal praviti, se skriva v zemlji pod sadnim drevjem nebroj rasnih sadnih škodljivcev, ki čakajo ugodnega vremena, da zlesajo iz tal v drevesno krono, da bi se tam nakrli. Ti škodljivci toraj ne prenesejo zime brez zavetja ali na prostem, zato pa jih lahko uničiš, če njihovo zavetje - tla pod drevjem posimi prekopáš. S prekopavanjem zemlje spraviš nam- reč nekatere škodljivce na zemeljsko površino, kjer jih zaloti mraz, nakar posebejo, druge pa spraviš v spodnje zemeljske plasti, kjer valed pomankanja zraka zaduše ali pa se prepozno prerijejo na površje, ko namreč ni več velika nevarnosti, da bi samogli drevju močno škodo- vati. Razun, da koristiš drevju in prajnavedenem oziru, zemljo krog korenin tudi prerahliš, a tem pa omogočiš pristop zraku in deževnici- snežnici do korenin in zemeljkih sestavin. Ka- kor veš, pa pospešujeta mraz in vlaga razkroj zemeljkih sestavin oziroma spreminjata težko rastopne redilne snovi v lahko rastopne, ki do- spejo potem v prid drevesnim koreninam oziro- ma drevju. Pod drevjem, rastočim v travi, pre- kopaj zemljo vsaj za dobro lopato globoko in sicer od debla do kje, do kodar sega drevesna krona. Med prekopavanjem obračaj zemljo tako,

Cesar Viljem na fronti.

Nemški listi posnemajo iz častniških pisem naslednje zanimive podatke o obiskih cesarja Viljema na fronti in njegovem občevanju z vojski:

Ob 10. uri dopoldne je brzovajilo generalno poveljstvo: »Veličanstvo se je ravnokar odpeljalo.«

Čepico na glavo, sabljo krog pasu, rokovice. Naj li vzamem čelado? Ne, saj pride cesar pogledat svoje vojake na bojnem polju. Gremo na dvorišče in jaz zakličem ljudem: »Cesar pride!« Zadrženi obrazi.

Že je slišati avtomobile. Zapeljejo na dvo- rišče. Iz drugega stopi naš najvišji vojni gospod. Polkovnik je stopil k avtomobilu, jaz na levo za njim. Poveljujoči general predstavi polkovnika ki pada poročilo. Veličanstvo mu stisne roko. Pogled poveljujočega Stopim korak naprej: »Po- bočnik poročnik G.« Cesar tudi meni krepko stisne roko. Potem opazi Veličanstvo na pol-

da bo njeno površje nekoliko viselo od roba proti deblu.

Kateri živini naj se poklada klajno apno? Živalske ostanke obstoji večji del iz fosforovokisllega apna. To snov dobe živali navadno po zavžitni krmi, ako pa ta krma ne vsebuje v zadostni meri, skušajo si jo poiskati na kak drugi način. Živali, ki se snovi potom krme ne dobe dovolj v se, glodajo kosti, ki jih najdejo na dvorišču ali po cestah, glodajo jasli itd. Ker nismo v stanu vedeti, ali doba živali s krmo v se dovolj fosforovokisllega apna, zato je dobro, če jim potrosimo včasih smetno fosforovo kislno apno po krmi. Osebito je to potrebno pri mladi živini, ki še raste, oziroma izdelava kosti. Dokler žival raste, potrebuje za izdelovanje kosti največ apna in če tega ne dobi v zadostni meri, ostanejo kosti šibke in se valed tega tudi drugače ne razvija tako, kakor bi se lahko razvijala. Če se da živali vsak dan pol do eno žličko klajnega apna, kakršno se navadno dobiva v prahu, vpliva ta dodatek osebito pri mladi živini jako dobro.

Navodilo za izdelovanje vojnega kruha. (Nacin Postel ov v „Osterr. Agrarzeitung“). Takozvani vojni kruh se napravi tako-le: Vzame se 50 odstotkov ržene, 30 odstotkov ječmenove moke in 20 odstotkov krompirja. Najprej se skuha ali opari krompir, ga nato olup in zriblje. Rženo in ječmenovo moko se zmeša in preseje. Za tem se doda zmečkanemu ali zribanemu krompirju približno tretjina mešane moke, prilije polazoma primerna količina mlačne vode, doda kvasa (kislga testa) in vse skupaj prav dobro premešajo. Testo se deno v kakšno posodo, jo pokrije, postavi v kak gorski prostor in pusti vsajati 12 ur. Ko je testo vstalo pri-seje se še ostala zmešana moka, doda soli in kimlja, vse skupaj do dobra zmesi ali premešajo in pusti nato 2 uri na miru, da testo vstane. Ko je testo vstalo, se podela v hlebe in jih speče. Ta kruh ni le cenejši od kruha iz same pšenice ali pa ržene moke, marveč ima to dobro, da se vzdrži dalj časa svež ali frišen in se ne pesoli tako naglo kakor prvi kruh.

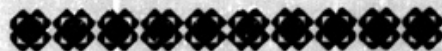
Pri današnji ceni moke, bi stalo 400 kg vojnega kruha, napravljenga doma, v hlebih, tehtajočih po 4 kg to-le: 50 kg ržene moke po 46 vin. = 23 K, 30 kg ječmenove moke po 30 vin. = 9 K, 20 kg krompirja po 19 vin. = 2 K. Troški za spečenje 25 hlebov po 14 vin. = 3 K 50 vin., torej skupno 37 K 50 vinarjev. 100 kg te zmesi da 130 kg kruha, toraj stane vsak kilogram tega kruha 29 vinarjev.

Za izdelovanje kruha pa ni ravno potreba vzeti krompir, kakršen se uporablja za kuhinjo, marveč se vzame lahko krompir, ki se ga uporablja v industriji. Ta slednji je celo boljši od prvega, ker vsebuje več škroba in je za polovico cenejši, ter stane potem vsak kg kruha namesto 29 samo 28 vin. Sedaj stane kg kruha pri pekli 40 vinarjev.

Če je kravi vims zatekle, vzemi kakšno za to pripravno posodo, nalij v njo tople vode ter razbeli obenem kakšno opeko, položi jo v to vodo in steni posodo pod kravje vime. Da ne bo uhajal sopar ob straneh, ognji kravo s primerno veliko odejo. Posodo pusti pod vimenom, dokler

uhaja iz vode sopar. To ponavlja vsak dan dvado trikrat. Namesto razbeljene opeke vržeš v vrelo vodo lahko seneni drob. Kot noiranje zdravilo dajaj kravi alezovo ukuho.

Gnojniščne gredice ali gorke lehe. Za pridelovanje zgodnje zelenjave, kakor n. pr. kumar, karfijola, melonov, fičola, krompirja, kole-rab, zelja, za katere rastline se pripravijo gorke lehe že koncem novembra, v decembru, januarju ali početkom februarja, morajo biti, kakor pravi Friderik Hennings (Wiener landw. Ztg.), izdelane na vsak način iz lesa, ker se jih mora obdati še s plastjo gnoja. Ako je ta gnoj gorkoto že zgubil, mora se ga nadomestiti z drugim, da se vzdrži ves čas enaka toplota. Gorke lehe iz betona so ne samo mrzle, marveč odtegnejo tudi gnoju toploto, kar se pa pri gnojniščnih gredicah z lesenim obodom ne dogaja. Tam, kjer se uporabljajo gorke lehe za sjenje sadik ali pa, če ni komu za zgodnjo zelenjavo veliko mar in se boče imeti šele koncem aprila ali maja solato, kumarje, karfijole in kolerabe ter drugo raznovrstno zelenjavo, so gorke lehe z obodom iz betona na mestu, kajti te vstrajajo delj časa nege one z lesenim obodom.

Cenjeni prijatelji!

Politični in gospodarski boji za kmete, obrtnike in delavce postajajo vedno hujši. Od vseh strani se pojavljajo nasprotniki. Valed tega pa je tudi treba, da si vsakdo nabavi list, ki mu vedno in povsod služi in ki zagovarja ljudske pravice.

„Štajerc“

je tak list, v vsakem oziru nenstrašen in pogumen.

Vsak pravi prijatelj ljudstva

bode torej:

1. „Štajerčev“ naročnik
2. Zahteval v gostilnah, tobakarnah, kavarnah in brivnicah „Štajerca.“
3. Agitiral za „Štajerca.“

Obenem prosimo ob priliki nastopivšega novega polletja vse one, ki so z naročnico zastali, naj jo blagovolijo vpsolati!

Vai na dele za naš list!

Razno.

Z ozirom na Božične praznike izšel bode „Štajerc“ prihodnji teden že v četrtek s jutraj.

Velika tatvina se je zgodila v Bejaku. Krmarici Amaliji Jurri bilo je namreč iz zaprtega stanovanja mnogo denarja in sletenine in sicer hranilna knjižica za 500 kron, dva zlata prstana za 258 K itd. Tata dostej še niso vjeli. Iz hranilnice je takoj 400 K dvignil.

Umri je v Ptuj bišvi posestnik in krmar Fr. Tschlech. N. p. v m.!

Iz angleškega vjetništva se je povrnil sin ptujskega vinotrčca g. dr. Beobe Fürst. Bil je za časa izbruha vojne v Angliji, kjer so ga zaprli, ali potem kot zdravnika zopet izpustili. Dr. Fürst vstopi zdaj takoj h vojakom.

V Ljubljani pojavil se je en slučaj kolere. Zbolel je vojaški voznik Karl Ringelbauer.

Mično novost za otroke oddaja brezplačno tvrdka Nestlé na Dunaju. To so izrezovalne deklice, ki predstavljajo znane osebe iz pravljic v umetniško dovršenih rizbah in podajajo otroškemu srcu razvedrilo mikavnost! — Razen te novosti se na željo oddajajo ali razpošiljajo tudi poskušnje Nestlé jave moke za otroke: Henri Nestlé, Dunaj, I. Bberstrasse 2 S.

Izplačevanje gotovine pri kreditnih zavodih za vplačevanja na vojno posojilo. Z uradne strani se nam poroča: Povodom podpisovanja

na vojno posojilo se je v več slučajih opazovalo neko napačno razumevanje; da se temu odpomore, se opozarja na to, da so po tozadevnih določbah moratorija § 4 I b in § 5 odst. 3 sedaj veljavnega ces. ukaza z dne 25. nov. 1914, drž. zak. št. 321) kreditni zavodi zavezani tirjati iz tekočega računa, blagajniških listov in vložnih knjižic brez omejitve na kak gotov znesek v svrhu vplačevanja na državna posojila, torej tudi na vojno posojilo nazaj plačevati le potom predkazovanja ali določiljanja na blagajno, ki ima pravico sprejemati n. pr. poštna hranilnica) in se torej ne more zahtevati, da bi kreditni zavodi izplačevali strankam gotov denar.

Od vojaške sodnije. Pred deželnoobrambeno divizijsko sodnijo v Gradcu imel se je tesarski mojster Johan Schlögel zagovarjati, češ, da je prostovoljno pod orožje stopilše delavce skušal zadržati. Schlögel bil je pa od obtožbe oproščen. — Nadalje se je imel zagovarjati učitelj Jožef Drofenik iz Gorice zaradi zločina po § 65 a k. p. Rasprava se je že enkrat preložila. Drofenig bival je pri svoji sestri, neki krmarici v Sr. Kristi pri Bogatcu. Bil je obdolžen, da je enkrat na cesti proti nekemu posestniku in enkrat v gostilni svoje sestre izrase storil, češ da so Srbi naši brati in ne naslažijo sovrštva, da se ne sme nanje streljati itd. Drofenig je hotel tajiti, pa mu ni pomagalo. Bil je na 18 mesecev teške ječe obsojen.

Napad. Na cesti med Trbišom in Thöremaglern na Koroskem bila je rasnaška kraba Helena Grieser od neznanega moža napadena. Ko se je branila, ranil jo je s nožem v trebuh in v prsa. Revica je vkljub težkim ranam prihitela v gosdarjevo hišo in je še o napadu poročala. Potem so jo odpeljali v bolnišnico. Brčkone je bil to roparski napad, ki pa je bil preprečen valed tega, ker so se v gosdarški hiši ljudje pojavili.

Režeg (Recegg). Piše se: Občina Rosegg je feldcajgmostra Potiorek visoko počastila. Dobila je od njega sledeče zahvalno pismo: „Najtoplejšo zahvalo za počaščenje, katerega z odkritim veseljem sprejemem.“

Potiorek, feldcajgmojster.*

Gruzna nesreča. Iz Bistrice ob Dravi se poroča: V tagi firme Fiorazzo uslužbeni čagar Jožef Möslacher prišel je pri delu baje valed lastne nepravdnosti v „volgatter“; pri temu bila mu je glava razbita.

Smrtna nesreča. Pri delu s lesom padel je kup drv na posestnikovega sina Johana Kaltenhofer pri Freschn. Zmučkalo mu je prsa tako, dr je bil revč Lakoj mrtov.

Zaradi žaljenja Volkamstva bil je pred graškim divizijskim sodiščem hlapec Anton Ramakogler na 3 leta teške ječe obsojen.

Božič v vojni!

Božič se bliža, praznik ljubavni in domovine.

Ubog ali bogat, vsakdo pripravljaj — bodisi iz tega, kar si je s trudom prihranil, bodisi iz obdja — darilo za tiste, ki so njegovemu srcu najbližji. Komu se ne porosi oko, ako se spominja naših vojakov, ki izpolnjujejo ob tem času daleč od doma, morda v pustih krajih, najplemenitejšo, toda najtežjo izmed dolžnosti!

Vojni oskrbovalni urad c. in kr. vojnega ministristva je sklenil tem vrlim možem poslati skromno božično darilo in posveča temu namenu pol milijona kron.

Kakor znamenita je ta vsota, vendar daleč ne zadošča, da bi se vsakemu vojaku, ki je v vojni, naredilo majhno veselje. Za to je treba sodelovanja vseh. Z neznanim številom tistih, ki nimajo drugega svojca v vojni, bodo tekmovali tisti, kojih sin, kojih brat, kojih mož ali zaročenec se bojuje za domovino.

Zato prosi vojni oskrbovalni urad (IX, Berggasse 16), da bi s. mu s tem namenom veliko-dušno in kar najhitreje naklanjala darila v denarju. Ta urad bode skrbel, da pridejo božična darila našim četam po oddelek h pravočasno v

Vojska

divja in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

„Rdeči križ,“

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vse, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

roke kakor drag pozdrav iz ljube domovine, kakor dokaz najiskrenejšega spomina, kakor znak upanja na veselo svidenje!

C. in kr. vojno ministratvo, vojni oskrbovalni urad, IX., Berggasse šte. 16. Na Dunaju, v oktobru 1914. F. M. L. Löbl s. r.

Ali si že

Štajerca'

naročil? Ako ne, stori to takoj!

Zadnji telegrami.

(C. k. kor. in brz. urad.)

Naša zmaga na Poljskem.

Dunaj, 17. decembra. Uradno se poroča: Zadnje vesti ne dopuščajo več na tem dvomiti, da je odpor glavne ruske moči zdaj zlomljen. Na južnem krilu je večdnevna bitka pri Limanovi, na severu od naših zavaznikov pri Lodzu, zdaj pa tudi že v Bzuri popolnoma končana. Vsled našega napredovanja čez Karpaty od juga ogrožen je sovražnik splošno nazadovanje nastopil, katerega je hotel kriti v karpatski preddeželi. Ob drugi fronti se nadaljuje zasledovanje.

Angleži na lastni zemlji napadeni.

Berlin, 16. decembra. Del nemške mornarice je prišel do angleškega ozemlja in obstreljeval angleška pristanišča Scarborough ter Haartepool. Mnogo škode, mrtvih. Strah v Angliji je velikanski.

Srbi v Makedoniji.

Iz Konstantinopla se poroča: Kakor znano, si Srbi na vse načine prizadevajo, da bi uvrteli mohamedan-ko in bulgarsko prebivalstvo v Makedoniji v svoje vojaštvo. V okraju Tikvič so rekvirirali vsa življenska sredstva iz mohamedanskih vasi. Vse Mohamedance od 28.-40. leta so z lažni in silo do tega pripravili, da stopijo v srbsko armado. V Koprulu naložili so Mohamedancem vojni davek 9000 dinarjev; 70 Mohamedancev se je tam zaprl; obdolžilo se jih je, da stojijo v zvezi z bulgarskimi četami. Mesto Koprulu so Srbi porušili, mohamedanski občini pa naložili vojnega davka 20 000 dinarjev. Tako postopajo Srbi še zdaj povsod nasilno in brutalno. Ali tudi v Makedoniji jim bode kmalu odklenalo.

Razmerje z Italijo.

V italijanski zbornici se je razpravljalo o stališču Italije napram svetovni vojni. Protivstrijaki vojni hujakači so doživeli popolni poraz, kajti ravno tako vlada, kakor večina vodij so se postavili na stališče poštene neutralnosti. Na Italijanskem razumevajo prav dobro, da je Francoska največja in najvarnejša nasprotnica v Srednjem morju.

Vstaja med kavkaškimi vojaki v Galiciji.

List „Az Est“ poroča baje iz popolnoma zanesljivega vira iz Husata: V Stanislavn ležale rusko moči dobile so znanje, da se Turčija uspešno zoper Rusijo bori. Ta vest je napravila med ruskimi kavkaškimi vojaki, ki so zdaj v velikih skrbeh zaradi svojih zapuščenih družin, mnogo nemir. 700 kavkaških kozakov se je naravnost uprlo in noče Rusom več služiti. Rusko armadno vodstvo je te kozake vrglo v verige in jih pustilo odpeljati v notranjo Rusijo.

Mohamedanci v Indiji.

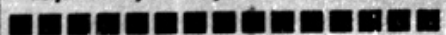
Iz Konstantinopla se poroča, da so derviši prišli za sveto vojno zbirati prostovoljne regimente. Nervoznost Angležev v Indiji postaja glasom došlih poročil vedno večja. Angleži vidijo danes v vsakem Mohamedancu izdajalca in skušajo nevarno islamitsko gibanje z najstrožjimi sredstvi zatreti.

V mestih Delhi in Labou, ki sta središči indijskega mohamedanizma, so Angleži vse mohamedanske časopise in tiskarne zatrli. V mestu Alkua iskali so pri vseh učiteljih in učencih mohamedan-ke šole po sumljivih časopisih in drugih spisih. Kdor je imel turške knjige, bil je takoj zaprt. Vsako zvezo z bojevitimi mohamedanskimi gorskimi plemeni na severu, n. pr. z Afridi, Vasiri, Mahsuri in mohamedanskim prebivalstvom ravnine skušajo Angleži preprečiti. Ta angleška nervoznost pa ima le posledico, da se prične razširjati tudi na indijske Mohamedance. In tako bodo Angleži sami pripomogli, da se prične čimprej velika revolucija v Indiji.

Vsem gr. lekarnarjem in droščikom se priporoča, naj se prijazno obrnejo na današnji inzerat Lysoform-tvoornic.

Inzerente

opozarjamo, da je zdaj zopet jako ugodni čas za inzeriranje v „Štajercu“, ki je gotovo najboljši in najrazširnejši list v naših krajih.

W. Hoffmann
W. Wagners
Fabrika za vođe neprolomnih stolar August Nattler Söhne, Graz, Landhausg. v notovni in casproli. Iste se naprej-prodajatelj ali rajonske zastopnike. 799

Sodarski

učenec

se pod dobrimi pogoji takoj sprejme pri g. Hans Steudte, sodarski mojster, Ptuj, Brandgasse. 802

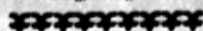
Sveža jajca

kupuje po najboljši ceni J. Heller, Wien III., Kleistg. 20. 664

Lepa vila

v neprovdni Mitni Ptuj se pod ugodnimi pogoji takoj prod. Vse pore Josef Weisak, Pantigasser Bierdepot, Salzburg, Kählgasse. 601

Lončarski

učenec

se takoj sprejme pri g. Jon. Maister, lončarski mojster v Ptuj.

Najlepše božično darilo

je naša najnovejša 798

„vojskina armadna ura“

v grobnim rešitvom vojnim znakom Njez. Vel. cesar Franca Jozef I. in cesar Viljema II. Medeno običje iz modrega jekla s precizno izdelavo-kolajem in 3 letno pisarno garancijo. Proti povzetju le K 3.80. — K taji spadajoča veržica K 1.—

Urevo-Zentrale Leopold Schaechter, Dunaj 2, Valeriestrasse 78 (t. — Iste se zastopnike.

Ni zamenjati s podobnimi ponudbami!

Namesto K 12.— samo K 6.—

15.000 parov čevljev na žnoro

glasom podobe, popolnoma a dobiti tega uraja in uram, težabim podplatom, ki so bili določeni za Balkan mi je zaradi vojne zaostalo. To zalogo moram v kratkem oddati in prodam v veliki teži par pod protivajalno ceno za samo K 6.—. — Se dobijo za gospode in dajatev v vsaki velikosti.

Postaje po povzetju 796

Ekspozna hiša „Perfekt“, Dunaj, VII., Neustiftgasse 137/18.

Dobro gostilno

na najboljši postaji v Vitanju za inteligentni, obrta večji obitelji brez otrok, ali s malo družino od 1. februarja 1915 v najem nadučiteljeva soprotja gospa Amalija Rupnik v Vitanju (Weitenstein). 801

Ljudska kopel mestnega

kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delovnih od 11. ure do 3. ure popoldne (Sobota je od 11. do 1. ure zjutraj) ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne

1. kopel s vročim vrelcem, parno ali „Bismund“ a tjebo K. — 70

Preselitev.

Zraven kavarne

„Tegetthoff“

Tegetthofstr. 44.

Lastno izdelovanje

vaselina in čevljske krème. Zaloga kratkega blaga, konfekcije in pohištva

E. SREBRE, Maribor. 797

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je parna žaga vsakomur

v porabo. Vsakomur se les hodi itd., ter po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Prodajalka in učenka

zmožna obeh deželnih jezikov, se takoj sprejme v trgovini z mešanim blagom

Hans de Toma, Dobje, p. Montpreis. 804

Kravji majerski ljudje

najmanje 3 osebe na delo, pridna oseba za molžo, ki se razume pri teletih, izreji in pitvni tihit z letnim spričevalom, se 1. januarja 1915 pa le v letno službo sprejmejo. Dobijo: prosto stanovanje, drva, njivo za zelenjavo, vsak dan 2 litra mleka, prosto krmo za 1 kos mlade živine v graščinskem hlevu in na leto 950 K gotove plače. Le trezni, mirni in pridni ljudje naj natančno nenuško pišejo ali pa se osebno s svojimi dokumenti predstavijo. Starost prisilca in tudi njegovih otrok je treba naznati.

Gračina Steinhof pri Radgoni. 804

Razredna loterija

Žrebanje 1. razreda
21. in 22. t. m.

1/1 srečka	1/2 srečke	1/4 srečke	1/8 srečke
K 40—	K 20—	K 10—	K 5—

160.000 srečk ali

800.000 dobitkov
in ena premija v skupni svoti čez
22 milijonov kron
od 1. do 5. razreda.

Največji dobitek te loterije envent.
1 milijon kron.
Srečke, v kolikor traja zaloga, se dobijo pri
vseh filijalkah in ekspoziturah
ceca kralj. privilegirane

Österreichischen Länderbank

in pri njeni

Klassenlose-Vertriebsgesellschaft m. b. H.
Wien, I. Elisabethstrasse 1

ki izvršuje tudi pismena naročila in napravi
ob enem kupno cenno promptno.

Postno položnico na zahtevo takoj zastoj.
Telefne internije 6241. Konto pošne brailnice 147.136.

Mestna posređovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stano-
vanja in posestva
v Ptuj

izvršuje
vse vrste posređevanja najhitreje.
Vprašanja iz pojasnila v mestni stražnici (rotovš).

(Postavno varovana.)

Vojna ura 1914.

Z dvojnimi ročicami: 3/4 g.
Vel. cesar
Franz Josef I.
in Viljem II.
Z svinčeni
močmi ali pa
Viribus unius
1914 ali pa z
člupicem in
zvezdom križ-
cem c. k. voj-
nega mini-
sterstva: jeklo
ali nikl 5 K,
s sončnim
napetostim K 6—, z radiom-pripravo K 10—, z žepno budil-
nico K 15—, cena nihlata ura K 8—, 3 leta garancije. Pošlje
po povzetju prva zaloga vojnih ur

Max Böhmel, Dunaj IV.,

Margaretenstr. 27/51.

Originalni fabrični cenik zastoj. V nedeljo odprto.

KAVA

50% cenejša!

Amerikanska štedilna kava, velearomatična, iz-
datna in štedilna. 5 kg poskusna vreča K 10—
franko po povzetju. 1/2 kg. veleprima najfinejši
čaj K 2— oddaja A. Sapira, 490, ekaport kave
in čaja Galanta.

Wasserdichte Wagenplachen

Vododržne vozne plahte

K 20— K 25— K 30—
3 m 3 1/2 4 m dolge

Wasserdichte Pferddecke — Vododržne konjske odeje
rujave 1-90 m dolge po 10, 12, 15 kron, prisoročata

Slawitsch in Heller v Ptuj

trgovina z blagom.

243

2 komija in 2 učenca

zmožna obeh deželnih jezikov, prva solidna in
pridna prodajalca, v manufakturi, špeceriji in
železu dobro verzirana, se proti dobrem plačilu
in prosti štaciji pri Brüder Reitter, Slov. Gradec
sprejmejo.

798

Pridni komi

(vojaščine prost) oziroma prodajalca, zmožen
nemščine in slovenščine, prednost iz dežele, se
sprejme pri gospodu F. Mitteregger, trgovina z
mešanim blagom, Lavamünd na Koroškem.

Oženjeni delavec (ofer)

za vsa kmetijska dela se sprejme
pri gospej Marie Straschill,
Breg pri Ptuj.

799

Užigalice!

Zahtevajte v vseh trgo-
vinah, postilnah, kavarnah,
vpoljajte v vsaki hiši iz-
vrstno „Štajerčeva“
užigalice V velikem
se jim naroči naravnost pri „Länderbank“,
Dunaj I. drugače pa pri glavni zalogi BRATA
SLAWITSCH, PTUJ, in vseh drugih zalogah

Le nobenega strahu

pred azijsko kolero, kajti zamoremo se pred to
kugo skozi higijenični način življenja sigurno va-
rovati.

Držimo svoj ledodec v redu in pazimo na
največjo snažnost. Umivajmo večkrat na dan obrab
in roke in dajmo vsakokrat v umivalno vodo ne-
kaj Lysoform-desinfekcijskega sredstva. Glasom
poskusov v znamenitem Greifswaldskem zavodu
tajnega svetnika prof. Loeffler uniči 8/10, na Ly-
soformova tekočina tokom ene minute
baciilne kulture Cholere vibrio.

Lysoform naj bode
povsod v zalogi.

Cene originalnih steklenic so K — 80, 160,
280 in 460 v vsaki apoteki in drožeriji.

Na željo pošljemo vsakomur zastoj in franko
jako zanimivo brošuro od kralj. svetnika Aladár
Kovách, direktorja rešilne družbe, z naslovom:
»Kako se varujemo pred kolero«. Večjim trdkam
poljemo tudi več izvodov.

40

Dr. Keleti & Murányi
kem. fabrika, Ujpest.

Kupiti se išče:

100 do 500 m³ borovega in smre-
kovega okroglega lesa, primernega
za rezanje.

Ponudbe na Richard Tolazzi,
v Ormožu.

798

Pridni šafer

ki je v vinogradništvu izborna izvežban, se
sprejme pri gospej

Marie Straschill, Breg pri Ptuj.

798

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta
1862.

priporoča se glede vsakega med
hranilnišne zadeve spadajočega
posređevanja, istotako tudi za
posređevanje vsakršnega posla
s avst. ogersko banko. Stran-
kam se med uradnimi urami
radovoljno in brezplačno vsaka
zadeva pojasni in po vsem
vstreže.

Vstanovljena
leta
1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 908051
pri c. kr. poš-
tne - hranilniš-
nem uradu.

Mestni de-
narni zaved.

Občanje
s avst. ogersko
banko.

Ravnateljstvo.

Giro-konto pri
podružnici avst.
ogerske banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob
delavnikih od
8—12 ure.